

2023-06-13

Rättsmedicinalverket

rmv@rmv.se

Dnr X23-90109

Remissvar: Förslag till Rättsmedicinalverkets föreskrifter om bevarande och förstöring av humanbiologiskt material

Svenska Läkaresällskapet (SLS) är läkarkårens oberoende, vetenskapliga professionsorganisation, en ideell, partipolitiskt och fackligt obunden förening. Vårt syfte är att verka för förbättrad hälsa och sjukvård genom att främja vetenskap, utbildning, etik och kvalitet.

SLS har getts tillfälle att lämna synpunkter på förslag till Rättsmedicinalverkets föreskrifter om bevarande och förstöring av humanbiologiskt material. I beredningen av svaret har SLS fått in synpunkter från vår medlemsförening Svensk rättsmedicinsk förening (se bilaga).

SLS har inga principiella invändningar mot förslaget till Rättsmedicinalverkets föreskrifter om bevarande och förstöring av humanbiologiskt material.

SLS vill dock lyfta fram den reservation som Svensk rättsmedicinsk förening har specifikt vad gäller bevarandet av humanbiologiskt material för rättskemisk undersökning, där bevarandetiden för prover från avlidna (till skillnad mot levande individer) föreslås vara längre, då förnyade analyser kan behöva göras efter längre tid. För mer detaljerad bakgrund till reservationen hänvisas till det bifogade remissvaret från Svensk rättsmedicinsk förening.

För Svenska Läkaresällskapet

Tobias Alfvén
Ordförande

Anders Castor
Ordförande delegationen för medicinsk etik

Bilaga:
Remissvar från Svensk rättsmedicinsk förening (SRF)

Svensk Rättsmedicinsk Förening: Remissvar förslag till Rättsmedicinalverkets föreskrifter om bevarande och förstöring av humanbiologiskt material, Dnr X23-90109

Svensk rättsmedicinsk förening (SRF) har tagit del av förslag till Rättsmedicinalverkets föreskrifter om bevarande och förstöring av humanbiologiskt material HSLF-FS 2023:X (ISSN 2002-1054) och vill lämna följande synpunkter.

SRF anser att lagen (2023:281) och förordningen (2023:286) om Rättsmedicinalverkets hantering av humanbiologiskt material är välkomna och viktiga, och anser att förslaget till föreskrifter är välbalanserat med avseende på Rättsmedicinalverkets, och avnämares, behov å ena sidan och integritetsskyddet å andra sidan.

SRF tillstyrker därför förslaget till föreskrifter med följande reservation: humanbiologiskt material (i fortsättningen benämnt "prover") som har hanterats i samband med rättskemisk undersökning bör få två olika bevarandetider. För prover från levande personer, t ex i ärenden som rör narkotikabrott, drograttfylleri och undersökningar åt kriminalvården, bör bevarandetiden fortfarande vara ett år. För prover från avlidna finns ett återkommande behov att i somliga fall göra förnyade analyser för att upptäcka substanser som inte inkluderades i den ursprungliga screeningsundersökningen eller verifikationsanalyserna genom att nya analysmetoder löpande utvecklas. Dessutom utgör framför allt blodprover ett viktigt provmaterial för forsknings- och utvecklingsarbete. Lika viktigt är möjligheten att, i händelse av att en polisiär utredning återupptas flera år senare, kunna göra analyser av skilda slag (t ex för kontrollera korrekt identitet, eller använda en del av provet för genetiska sjukdomar genom dna-analys, liksom möjlighet att göra olika klinisk-kemiska analyser som kan ge stöd för, eller tala emot att en person hade något visst allvarligt medicinskt tillstånd vid tidpunkten för dödsfallet. Därför bör prover från avlidna som hanteras av enheten för rättskemi vid Rättsmedicinalverket bevaras i 10 år. Anledningen till att bevarandet begränsats till ett år är historiskt, provrören är stora och utrymmeskrävande. Lösningen är att enheten för rättskemi, när ärendet avslutas (eller efter ett år om behov av större provmängd behövs under den tiden för eventuellt fler analyser som en rättsläkare kan vilja få utförda) överför en mindre provmängd, 1 ml i mindre provrör, t ex 1,5 ml eppendorffrör. Detta innebär att utrymmet för proverna minskas ca 10 gånger. Detta är en praxis som tillämpas för prover från avlidna vid många rättskemiska laboratorier i andra länder. Visserligen finns idag bättre möjligheter att göra olika molekylärbiologiska och kemiska undersökningar av formalinfixerat, paraffininbäddat material, men processerna är mer komplexa och tolkningen av resultat från parenkymatösa organ är generellt svårare än tolkning av resultat i vätskeprover, såsom blod, ögonvätska (glaskroppsvätska) och urin. SRF kan dock acceptera att den förlängda bevarandetiden för prover från avlidna begränsas till att gälla enbart blodprov.

För Svensk Rättsmedicinsk förening

Carl Johan Wingren, ordf.